

LAUSUNTO KUNTALAKIEHDOTUKSESTA

791/00.01/2013

KH § 218

Kuntalain kokonaisuudistusta on valmisteltu siten, että uusi kuntalaki tulisi voimaan vuoden 2015 alusta. Lain valmistelua varten valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 parlamentaarisen seurantar ryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa. Jaostojen työn pohjalta on valmisteltu hallituksen esitysluonnos.

Tavoitteena on ottaa kuntalaissa huomioon kuntien erilaistuminen ja mahdollistaa kuntakohtaisia ratkaisuja hallinnon, johtamisen ja osallistumisen järjestämisessä. Tavoitteena on edistää uusien toimintatapojen muotoutumista ja kuntien toiminnan tehostamista. Lisäksi pyritään edistämään sähköisten toimintatapojen hyödyntämistä.

Kuntalain kokonaisuudistuksen luonnoksessa keskeisiä muutoksia Nurmijärven kunnan näkökulmasta ovat seuraavat:

Yleistä

- uusi kunnan toiminnan käsite (6 § 2 momentti): sisältää juridisen kuntakonsernin lisäksi kuntien yhteistoiminnan, kunnan omistukseen perustuvan toiminnan sekä ostopalvelut;
- kunnan järjestämisvastuu (8 §): uusi säännös;
- konserniohjaus (14 § 4 kohta): konserniohjeista päättäisi valtuusto;
- kuntavaalit ja valtuuston toimikausi (15 §): kuntavaalit ehdotetaan siirrettäväksi keväälle (huhtikuun kolmas sunnuntai) ja valtuuston toimikausi alkaisi kesäkuun alusta (nykyistä valtuustokautta pidennettäisiin puolella vuodella);
- kuntastrategia (39 §): laatiminen ja sisältö lakisääteiseksi;
- suostumus luottamustoimeen (71 §): luottamustoimeen voitaisiin valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan tehtävän vastaan;
- vaalikelpoisuus (74 §): henkilö ei voisi olla samaan aikaan kunnanhallituksessa ja kuntakonserniin kuuluvan yhtiön hallituksessa.

Organisaatio

- valtuuston koko (16 §): laissa säädettäisiin ainoastaan valtuutettujen vähimmäismäärästä asukasluvultaan erilaisissa kunnissa;
- valtuuston puheenjohtajisto (18 §): lakisääteinen oikeus osallistua kunnanhallituksen kokouksiin (nyt hallintosäännöissä);
- muu organisaatio (31 §): lautakuntien ohella vaihtoehtoisina valio-kuntamalli (kunnanhallituksen ja lautakunnan jäsenenä vain valtuutettuja tai varavaltuutettuja), puheenjohtajamalli (lautakunnan puheenjohtaja kunnanhallituksen jäsen), tilaaja-tuottaja -malli (palvelujen järjestämisvastuu ja palvelujen tuottamista koskeva päätöksenteko erotetaan) sekä mahdollisuus asettaa alueellisia toimielimiä;
- päätoimiset ja osa-aikaiset luottamushenkilöt (34 ja 81 §): valtuus-

ton puheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja tai lautakuntien puheenjohtajat voisivat olla päätoimisia tai osa-aikaisia;

- puheenjohtajiston erottaminen (35 §): valtuustolla mahdollisuus erottaa puheenjohtajisto;
- kunnanhallitus (40 §): tehtävistä säädettäisiin nykyistä yksityiskohdaisemmin;
- kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävät (41 §): uudet säännökset;
- johtajasopimus (43 §): kunnan ja kunnanjohtajan välinen johtajasopimus pakolliseksi, valtuusto hyväksyy;
- yhteistoiminta (8 luku): nykyistä yksityiskohtaisemmat säännökset yhteistoimintaorganisaatioiden toimielimistä ja yhteistoimintasopimusten sisällöstä;
- liikelaitos (9 luku ja 121 §): johtajaa koskevaa säätelyä yksinkertaistettaisiin ja taloutta koskevia säännöksiä vähennettäisiin;
- sidonnaisuuksien ilmoittaminen (85 §): keskeisillä luottamushenkilöillä (kunnanhallituksen jäsenet, valtuuston puheenjohtajisto sekä Nurmijärvellä asemakaavoitus- ja rakennuslautakunnan ja kunta-suunnittelulautakunnan jäsenillä) sekä viranhaltijoilla (kunnanjohtaja) olisi velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksistaan tarkastuslautakunnalle, lisäksi sidonnaisuuksista on pidettävä julkista rekisteriä.

Hallintomenettely

- hallintosääntö (91 §): merkitystä ja sisältöä ehdotetaan laajennettavaksi;
- otto-oikeus (93 §): rajattaisiin vain kunnanhallituksen käytettäväksi;
- uudet sähköiset menettelytavat (100 ja 101 §): mahdollistettaisiin sähköinen kokous (näkö- ja ääniyhteys) ja sähköinen päätöksentekomenettely (kokouksen ulkopuolella, mahdollistaa yksimielisiä päätöksiä);
- kokousten johtaminen (103 §): valtuuston ohella myös muiden toimielinten kokousten johtamisesta säännökset lakiin.

Osallistuminen ja tiedottaminen

- aloiteoikeus (23 §): laajentaminen kunnan asukkaiden ohella palvelujen käyttäjiin sekä kunnassa toimiviin yhteisöihin ja säätiöihin;
- kansanäänestys (25 §): neuvoa-antavan kansanäänestysaloitteen ikärajan alentaminen 15 vuoteen ja aloitteen tekijöiden vähimmäismäärän alentaminen, lisäksi kansanäänestyslain muutos niin, että äänestys olisi mahdollista sähköisesti;
- nuorisovaltuusto (26 §) sekä vanhus- ja vammaisneuvosto (27 ja 28 §): nuorisovaltuusto ja vanhusneuvosto pakollisia, vammaisneuvosto vapaaehtoinen;
- viestintä ja tiedottaminen (109, 110 ja 141 §): mm. kunnan pöytäkirjojen ja ilmoitusten julkaiseminen sekä palveluista ja taloudesta tiedottaminen yleisessä tietoverkossa.

Talous

- kuntatalousohjelma (12 §): korvaisi nykyisen peruspalveluohjelman ja -budjetin ja kattaisi kuntatalouden kokonaisuudessaan ja sisältäisi myös julkisen talouden suunnitelman edellyttämät yksilöidyt toimenpiteet kuntatalouden tasapainottamiseksi;
- ns. puolueverot (83 §): kunnalle velvoite ilmoittaa tilinpäätöksessään luottamushenkilöiltä heidän antamansa valtuutuksen perusteella perittyjen luottamushenkilömaksujen määrä;
- talousarvio ja -suunnitelma (111 §): huomioon koko kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet;
- alijäämän kattamisvelvollisuus (111 §): sitovuutta vahvistettaisiin ja ulotettaisiin koskemaan myös kuntayhtymiä;
- arviointimenettely (119 ja 120 §): erityisen heikossa taloudellisessa asemassa olevien kuntien ja kuntayhtymien arviointimenettely siirrettäisiin valtioneosuuslaista kuntalakiin ja koskisi myös kuntayhtymiä;
- takaukset (130 §), kiinteistön luovutukset (131 §) ja julkisen palvelun velvoite (132 §): uudet säännökset.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoja 26.8.2014 mennessä. Lausuntoa antavien kuntien on toivottu sisällyttävän omiin lausuntoihinsa kunnassa toimivien nuorisovaltuustojen tai muiden nuoria edustavien tahojen näkemyksiä. Kuuma-kuntien nuorisovaltuustoilla on oma kuntatyöryhmä ja se tulee antamaan kuntalakiehdotuksesta oman lausunnon.

LAUSUNTO

Nurmijärvi pitää kuntalain kokonaisuudistuksen sisältöä ja säännöksiä pääosin hyvinä seuraavin huomautuksin:

Kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevat ehdotukset (7-9§)

Kuntalakiehdotuksen 8 §:ssä säädetään kunnan lakisääteisten tehtävien ja kuntien lakisääteiseen yhteistoimintaan kuuluvien tehtävien järjestämisvastuusta sekä tehtävien järjestämiseen liittyvästä rahoitusvastuusta.

Lakiin ehdotetaan uusia järjestämis- ja tuottamisvastuun määrittelyjä koskevia säännöksiä. Kunta voisi edelleen järjestää lakisääteiset tehtävänsä itse tai sopia niiden järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä vastaisi järjestämisen edellyttämien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, palvelujen tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Lakisääteisen yhteistoiminnan järjestämisvastuu olisi kokonaisuudessaan tehtävästä vastaavalla kunnalla tai kuntayhtymällä

eivätkä kunnat voisi esimerkiksi yhteistoimintasopimuksessa tai muutoin sopia järjestämisvastuusta säännöksistä poiketen, jollei tähän olisi perustetta erityislainsäädännössä.

Kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle

Järjestämis- ja tuottamisvastuun määrittelyllä selkeytetään sitä, miten päätösvalta jakautuu kuntien yhteistoiminnassa sekä miten vastuunjako määräytyy kunnan viranomaisen ja palvelun tuottajan välillä, jos kunta hankkii palveluja yksityiseltä palvelujen tuottajalta.

Lakiehdotuksessa on varauduttu mahdolliseen erityislainsäädännön mukaiseen vastuukuntamalliin. Koska merkittävästi kunnan toimialaa koskeva Sote-ratkaisu on yksityiskohdiltaan edelleen avoin, tämä säännös on järjestämis- ja rahoitusvastuun osalta syytä arvioida uudelleen sen jälkeen, kun ratkaisu on kokonaisuudessaan selvillä.

Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttaminen (15§)

Pitkän aikavälin vastuunkannon korostaminen päätöksenteossa näkyy käytännön tasolla konkreettisimmin vaalien ajankohdan ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisessa. Kuntalakiluonnoksen 15.1 §:n mukaan valtuuston toimikausi alkaa vaalivuoden kesäkuun alusta. Vaalien toimittamisajankohdasta säädetäisiin edelleen vaalilaissa ja sitä koskevan muutosesityksen mukaan vaalit järjestettäisiin huhtikuun kolmantena sunnuntaina.

Valtuuston toimikauden aikaistaminen mahdollistaisi sen, että uudet valtuustot voivat käsitellä jo seuraavan vuoden talousarviota. Muutos selkeyttäisi tilannetta nykyiseen verrattuna, kun uusi valtuusto pääsee pian vaalien jälkeen päättämään talousarvion- ja -suunnitelman sekä kuntastrategian muodossa kunnan toiminnan ja talouden lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita. Muutos on kannatettava, mutta käytännön syistä johtuen on syytä harkita, onko aikataulu valtuuston toiminnan aloittamiselle liian tiukka, kun vaalit on suunniteltu pidettävän huhtikuussa ja valtuuston toimikausi alkaisi jo kesäkuussa. Vaalien ja valtuustokauden alkamisen välinen aika lyhenee nykyisestä, mikä asettaa haasteita valmistelutehtävien aikataulutukselle ja uuden valtuustokauden toiminnan täysipainoiselle käynnistämiseksi. Em. ongelma olisi ratkaistavissa joko aikaistamalla vaaleja suunnitellusta tai siirtämällä valtuuston toimikauden aloitusajankohtaa.

Aloiteoikeus (23§)

Lakiluonnoksen 23§:n mukainen aloiteoikeutta koskeva säännös mahdollistaa lakiluonnoksen perusteluosan mukaan myös palvelualoitemallin käyttöönoton kunnissa. Palvelualoite on kunnan ulko-

puoliselle taholle tarjottu mahdollisuus tehdä aloite siitä, miten tietty julkinen palvelu voitaisiin jatkossa tuottaa nykyistä tuotantotapaa laadukkaammin, edullisemmin, asiakasystävällisemmin, tehokkaammin tai saavutettavammin. Palvelualoitemallin käyttöönotto olisi kunnille vapaaehtoista.

Palvelualoite eroaa merkittävästi normaalista aloitteesta, joten olisi selkeämpää, että palvelualoitteesta säädettäisiin omassa pykälässä.

Kunnan johtaminen (38-49§)

Kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävänä on lakiluonnoksen mukaan johtaa poliittista valmistelua. Kunnanjohtajan tehtävänä on johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Ristiriitatilanteiden varalta ja kunnan operatiivisen johtamisen sekä roolien selkeyden kannalta esittelyoikeudesta tulisi mainita laissa ja todeta sen kuuluvan kunnanjohtajalle silloinkin, jos kunnassa on kokoaikainen tai osa-aikainen puheenjohtaja.

Lakiluonnoksen mukaan kunnan hallintosääntöön joudutaan tekemään useita muutoksia. Siirtymäsäännöksissä olisi syytä tarkentaa, mihin mennessä hallintosääntö tulee tarkistaa uutta kuntalakia vastaavaksi.

Sähköinen päätöksentekomenettely (101§)

Kuntalakiluonnoksessa ehdotetaan mahdollistettavaksi perinteisen kokouspaikalla pidettävän toimielimen kokouksen rinnalle uusina päätöksentekomuotoina sähköinen kokous ja sähköinen päätöksentekomenettely ennen kokousta.

Sähköisessä kokouksessa luovuttaisiin periaatteesta, että puheenjohtajan ja sihteerin tulee olla läsnä kokouspaikalla. Kokoukseen osallistuvat henkilöt voisivat osallistua kokoukseen keskenään eri paikoista. Sähköinen kokous voitaisiin pitää esimerkiksi siihen soveltuvan tietojärjestelmän avulla tai videoneuvotteluyhteydellä. Sähköisessä kokouksessa toimittaisiin muutoin varsinaisen (fyysisen) kokouksen mukaisten päätöksentekomenettelyjen mukaisesti.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä osa toimielimen kokoukseen tulevista asioista voitaisiin käsitellä sähköisesti ennen varsinaista toimielimen kokousta. Se, minkä kaltaiset asiat voitaisiin käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, jäisi kunnan harkintaan. Sähköinen päätöksenteko olisi pääsääntöisesti tarkoitettu niin kutsuttujen rutiiniluonteisten asioiden käsittelyyn.

Em. uudistusta voidaan pitää kannatettavana ja tervetulleena. Uusien menettelyjen käyttöönotto on hyvä olla kunnan harkinnassa. Sääntely on nopean teknisen kehityksen johdosta syytä pitää mah-

dollisimman välineneutraalina. Lainsäädäntöön ei tulisi ottaa määräyksiä tietoteknisistä ratkaisuksista.

Ottaen huomioon kunnallisen päätöksenteon avoimuuden periaatteen, ei myöskään tietoturvan osalta ole tarvetta lähteä yksityiskoh- taiseen sääntelyyn lain tasolla. Salassa pidettävien asiakirjojen mää- rä kunnallisessa päätöksenteossa on marginaalinen. Niissä toimieli- missä, joissa salassa pidettäviä tietoja käsitellään enemmän, voi- daan itsenäisesti arvioida sähköisen kokousten käyttöönotto myös tietoturvan näkökulmasta.

Sähköisten menetelmien käyttöönoton avulla päätöksenteko kunnis- sa joustavoituu ja nopeutuu. Myös ympäristönäkökulmat tukevat sähköisten kokousmenetelmien käyttöä.

Sähköisen kokouksen osalta tulisi arvioida, voitaisiinko sähköisen kokouksen käyttämiseen liittyviä muotovaatimuksia lieventää ehdo- tetusta. Ääni- ja kuvayhteyden edellyttämisestä kaikissa tapauksissa voitaisiin näkemysemme mukaan luopua ja mahdollistaa sähköisen kokouksen pitäminen myös esim. vain puhelinkokouksena ilman ku- vayhteyttä. Puheyhteys yksinäänkin turvannee riittävällä tavalla jo- kaisen mahdollisuuden esittää näkemyksensä muille jäsenille.

Myös sähköisen päätöksentekomenettelyn käyttö ajasta ja paikasta riippumattomana päätöksentekomuotona on kannatettava. Jotta me- nettely toisi todellista hyötyä kunnalliseen päätöksentekoon, tulisi sähköisen päätöksentekomenettelyn käyttämisen olla mahdollista myös itsenäisenä, ilman varsinaista kokousta. Olisi hyvä arvioida, onko tarvetta lain tasolla säännellä, että asia siirtyy kokouksen käsi- teltäväksi yhdenkin jäsenen pyynnöstä tai jos yksi jäsen jättää ilmai- sematta kantaansa asiaan. Näin yksityiskohtainen sääntely heiken- tää säännöksen käytettävyyttä ja sen hyötyjä. Kunnalla tulisi olla mahdollisuus omaan harkintaan asiassa.

Esitys:

Kunnanhallitus päättää antaa kuntalakiehdotuksesta edellä peruste- luosassa olevan lausunnon.

Kunnanhallitus antaa asian myös valtuustolle tiedoksi.

Lisätietoja: hallintojohtaja Jukka Anttila, 040 3172001
hallintopäällikkö Marja-Liisa Back, puh. 040 317 2015

Päätös:

Kunnanhallitus päätti antaa kuntalakiehdotuksesta seuraavan lau- sunnon:

Nurmijärvi pitää kuntalain kokonaisuudistuksen sisältöä ja säännök- siä pääosin hyvinä seuraavin huomautuksin:

Kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista kos-

kevat ehdotukset (7-9§)

Kuntalakiehdotuksen 8 §:ssä säädetään kunnan lakisääteisten tehtävien ja kuntien lakisääteiseen yhteistoimintaan kuuluvien tehtävien järjestämisvastuusta sekä tehtävien järjestämiseen liittyvästä rahoitusvastuusta.

Lakiin ehdotetaan uusia järjestämis- ja tuottamisvastuun määrittelyjä koskevia säännöksiä. Kunta voisi edelleen järjestää lakisääteiset tehtävänsä itse tai sopia niiden järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä vastaisi järjestämisen edellyttämien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, palvelujen tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käytämisestä. Lakisääteisen yhteistoiminnan järjestämisvastuu olisi kokonaisuudessaan tehtävästä vastaavalla kunnalla tai kuntayhtymällä eivätkä kunnat voisi esimerkiksi yhteistoimintasopimuksessa tai muutoin sopia järjestämisvastuusta säännöksistä poiketen, jollei tähän olisi perustetta erityislainsäädännössä.

Kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle

Järjestämis- ja tuottamisvastuun määrittelyllä selkeytetään sitä, miten päätösvalta jakautuu kuntien yhteistoiminnassa sekä miten vastuunjako määräytyy kunnan viranomaisen ja palvelun tuottajan välillä, jos kunta hankkii palveluja yksityiseltä palvelujen tuottajalta.

Lakiehdotuksessa on varauduttu mahdolliseen erityislainsäädännön mukaiseen vastuukuntamalliin. Koska merkittävästi kunnan toimialaa koskeva Sote-ratkaisu on yksityiskohdiltaan edelleen avoin, tämä säännös on järjestämis- ja rahoitusvastuun osalta syytä arvioida uudelleen sen jälkeen, kun ratkaisu on kokonaisuudessaan selvillä.

Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttaminen (15§)

Pitkän aikavälin vastuunkannon korostaminen päätöksenteossa näkyy käytännön tasolla konkreettisimmin vaalien ajankohdan ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisessa. Kuntalakiluonnoksen 15.1 §:n mukaan valtuuston toimikausi alkaa vaalivuoden kesäkuun alusta. Vaalien toimittamisajankohdasta säädetäisiin edelleen vaalilaissa ja sitä koskevan muutosesityksen mukaan vaalit järjestettäisiin huhtikuun kolmantena sunnuntaina.

Valtuuston toimikauden aikaistaminen mahdollistaisi sen, että uudet valtuustot voivat käsitellä jo seuraavan vuoden talousarviota. Muutos selkeyttäisi tilannetta nykyiseen verrattuna, kun uusi valtuusto pääsee pian vaalien jälkeen päättämään talousarvion- ja -suunnitelman

sekä kuntastrategian muodossa kunnan toiminnan ja talouden lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita. Muutos on kannatettava, mutta käytännön syistä johtuen on syytä harkita, onko aikataulu valtuuston toiminnan aloittamiselle liian tiukka, kun vaalit on suunniteltu pidettävän huhtikuussa ja valtuuston toimikausi alkaisi jo kesäkuussa. Vaalien ja valtuustokauden alkamisen välinen aika lyhenee nykyisestä, mikä asettaa haasteita valmistelutehtävien aikataulutukselle ja uuden valtuustokauden toiminnan täysipainoiselle käynnistämiseksi. Em. ongelma olisi ratkaistavissa joko aikaistamalla vaaleja suunnitellusta tai siirtämällä valtuuston toimikauden aloitusajankohtaa.

Aloiteoikeus (23§)

Lakiluonnoksen 23§:n mukainen aloiteoikeutta koskeva säännös mahdollistaa lakiluonnoksen perusteluosan mukaan myös palvelualoitemallin käyttöönoton kunnissa. Palvelualoite on kunnan ulkopuoliselle taholle tarjottu mahdollisuus tehdä aloite siitä, miten tietty julkinen palvelu voitaisiin jatkossa tuottaa nykyistä tuotantotapaa laadukkaammin, edullisemmin, asiakasystävällisemmin, tehokkaammin tai saavutettavammin. Palvelualoitemallin käyttöönotto olisi kunnille vapaaehtoista.

Palvelualoite eroaa merkittävästi normaalista aloitteesta, joten olisi selkeämpää, että palvelualoitteesta säädettäisiin omassa pykälässä.

Kunnan johtaminen (38-49§)

Kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävänä on lakiluonnoksen mukaan johtaa poliittista valmistelua. Kunnanjohtajan tehtävänä on johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Ristiriitatilanteiden varalta ja kunnan operatiivisen johtamisen sekä roolien selkeyden kannalta esittelyoikeudesta tulisi mainita laissa ja todeta sen kuuluvan kunnanjohtajalle silloinkin, jos kunnassa on kokoaikainen tai osa-aikainen puheenjohtaja.

Lakiluonnoksen mukaan kunnan hallintosääntöön joudutaan tekemään useita muutoksia. Siirtymäsäännöksissä olisi syytä tarkentaa, mihin mennessä hallintosääntö tulee tarkistaa uutta kuntalakia vastaavaksi.

Vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen (74§)

Lakiehdotuksen 74§:n 2 momentin mukaan kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Epäselväksi jää, mitä tarkoitetaan "kunnanhallituksen tehtäväalueella" toimivilla yhteisöillä varsinkin, kun kunnan toiminnan käsitettä on laajennettu. Yhtiöiden palveluksessa olevan henkilöstön osalta vaali-

kelpoisuuskriteeri on määritelty huomattavasti tiukemmaksi verrattuna kunnan palveluksessa olevaan henkilöstöön, jonka osalta vaalikelpoisuuden ulkopuolelle on rajattu kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilöstö.

Nurmijärven kunta katsoo, että yhtiöiden ja muiden vastaavien yhteisöjen palveluksessa olevan henkilöstön osalta vaalikelpoisuutta pitäisi rajata vain yhtiöiden ja yhteisöjen johtavassa ja vastuullisessa asemassa tai siihen rinnastettavassa asemassa olevien henkilöiden osalta.

Lisäksi Nurmijärven kunta katsoo, että lakiehdotuksen 74§:n 5 momenttia tulisi selkeyttää ”kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien” asioiden osalta, vaikkakin vastaava säännös sisältyy jo nykyiseen kuntalakiin.

Sähköinen päätöksentekomenettely (101§)

Kuntalakiluonnoksessa ehdotetaan mahdollistettavaksi perinteisen kokouspaikalla pidettävän toimielimen kokouksen rinnalle uusina päätöksentekomuotoina sähköinen kokous ja sähköinen päätöksentekomenettely ennen kokousta.

Sähköisessä kokouksessa luovuttaisiin periaatteesta, että puheenjohtajan ja sihteerin tulee olla läsnä kokouspaikalla. Kokoukseen osallistuvat henkilöt voisivat osallistua kokoukseen keskenään eri paikoista. Sähköinen kokous voitaisiin pitää esimerkiksi siihen soveltuvan tietojärjestelmän avulla tai videoneuvotteluyhteydellä. Sähköisessä kokouksessa toimittaisiin muutoin varsinaisen (fyysisen) kokouksen mukaisten päätöksentekomenettelyjen mukaisesti.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä osa toimielimen kokoukseen tulevista asioista voitaisiin käsitellä sähköisesti ennen varsinaista toimielimen kokousta. Se, minkä kaltaiset asiat voitaisiin käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, jäisi kunnan harkintaan. Sähköinen päätöksenteko olisi pääsääntöisesti tarkoitettu niin kutsuttujen rutiiniluonteisten asioiden käsittelyyn.

Em. uudistusta voidaan pitää kannatettavana ja tervetulleena. Uusien menettelyjen käyttöönotto on hyvä olla kunnan harkinnassa. Sääntely on nopean teknisen kehityksen johdosta syytä pitää mahdollisimman välineneutraalina. Lainsäädäntöön ei tulisi ottaa määräyksiä tietoteknisistä ratkaisuista.

Ottaen huomioon kunnallisen päätöksenteon avoimuuden periaatteen, ei myöskään tietoturvan osalta ole tarvetta lähteä yksityiskohittaiseen sääntelyyn lain tasolla. Salassa pidettävien asiakirjojen määrä kunnallisessa päätöksenteossa on marginaalinen. Niissä toimielimissä, joissa salassa pidettäviä tietoja käsitellään enemmän, voi-

daan itsenäisesti arvioida sähköisen kokousten käyttöönotto myös tietoturvan näkökulmasta.

Sähköisten menetelmien käyttöönoton avulla päätöksenteko kunnissa joustavoituu ja nopeutuu. Myös ympäristönäkökulmat tukevat sähköisten kokousmenetelmien käyttöä.

Sähköisen kokouksen osalta tulisi arvioida, voitaisiinko sähköisen kokouksen käyttämiseen liittyviä muotovaatimuksia lieventää ehdotetusta. Ääni- ja kuvayhteyden edellyttämisestä kaikissa tapauksissa voitaisiin näkemyksemme mukaan luopua ja mahdollistaa sähköisen kokouksen pitäminen myös esim. vain puhelinkokouksena ilman kuvayhteyttä. Puheyhteys yksinäänkin turvannee riittävällä tavalla jokaisen mahdollisuuden esittää näkemyksensä muille jäsenille.

Myös sähköisen päätöksentekomenettelyn käyttö ajasta ja paikasta riippumattomana päätöksentekomuotona on kannatettava. Jotta menettely toisi todellista hyötyä kunnalliseen päätöksentekoon, tulisi sähköisen päätöksentekomenettelyn käyttämisen olla mahdollista myös itsenäisenä, ilman varsinaista kokousta. Olisi hyvä arvioida, onko tarvetta lain tasolla säännellä, että asia siirtyy kokouksen käsiteltäväksi yhdenkin jäsenen pyynnöstä tai jos yksi jäsen jättää ilmaisematta kantaansa asiaan. Näin yksityiskohtainen sääntely heikentää säännöksen käytettävyyttä ja sen hyötyjä. Kunnalla tulisi olla mahdollisuus omaan harkintaan asiassa.

Lisäksi kunnanhallitus päätti antaa asian myös valtuustolle tiedoksi.

Päätökseen kuuluu liite nro 3.

Otteen oikeaksi todistaa Nurmijärvellä 22.8.2014

Anne Pölönen
pöytäkirjanpitäjä

jakelu

ote sähköisesti:
valtiovarainministerio@vm.fi